

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ НАВЧАННЯ

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

28 лютого 2018 року

Умань - 2018

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Інститут фізіології рослин і генетики НАН України
Природничо-географічний факультет
Кафедра біології та методики її навчання

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ СИСТЕМІ ОСВІТИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

УДК 5(063)

П 77

*Рекомендовано до друку
Вченою радою природничо-географічного факультету
державного педагогічного університету імені Павла
(протокол № 9 від 28 лютого 2018 р.)*

Редакційна колегія

Миколайко В.П. – кандидат сільськогосподарських наук (голова оргкомітету); **Красноштан І.В.** – кандидат біологічних наук, доцент (главний редактор); **Миколайко І.І.** – кандидат біологічних наук, доцент (відповідальний секретар); **Чорна Г.А.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Якимчук Р.А.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Соболенко Л.Ю.** – кандидат біологічних наук; **Мороз Л.М.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Сінкевич О.І.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Люленко С.О.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Миронюк Т.М.** – кандидат педагогічних наук, доцент; **Андрієнко О.Д.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Григорійчук В.І.** – кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач.

П 77   **Природничі** науки в системі освіти: матер. практ. Інтернет – конференції 28 лютого (м.Умань). – Умань : Видавець «Сочінський Медіа Груп», 2018. – 126 с.

ISBN 978-966-304-253-4

У збірнику висвітлені питання новітніх та актуальні проблем біологічної науки, екологічні проблеми природоподібних та природоохоронних територій, а також проблеми збереження та відновлення екосистем.

ЗМІСТ**НОВІТНІ ЗДОБУТКИ БІОЛОГІЧНОЇ НАУКИ**

Валерій Миколайко, Ірина Миколайко ПРИРОДНИЧІ НАУКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Ігор Красноштан, Василь Красноштан ВІДТВОРЕННЯ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ ОЗНАК *QUERCUS* НАСІННЄВИМ МАТЕРІАЛОМ ПОЛІПШЕНОЇ ЯКОСТІ

Галина Чорна, Анна Павленко МІСЦЕ ГЕРБОВОЇ КОЛЕКЦІЇ РОДУ *POTAMOGETON* L. У ГЕРБІВІКУ УКРАЇНИ

Леся Мороз ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ДИГРЕСІЇ НА ВИДОВИЙ СКЛАД, ЧИСЕЛЬНІСТЬ І УСПІШНІСТЬ ГНІЗДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВІДНОВЛЮЮЧИХ УМОВАХ ЖАШКІВСЬКОЇ ПРИМІСЬКОЇ ЛІСОВОЇ ЗОЛІ

Світлана Грабовська ВИДОВИЙ СКЛАД РОДУ *Agrostis* L. В АГРОБІОСТАНЦІЇ УДПУ

Світлана Сорокіна, Ірина Леонтюк ЗВ'ЯЗОВАНІСТЬ ФОТОСИНТЕЗОМ ТА АЗОТФІКСУВАЮЩОЮ АКТИВНІСТЮ У СОЇ

Любов Соболенко ФАУНІСТИЧНІ ДОСЛІДИ ВУЖА ВОДЯНОГО НА ЗАХІДНОМУ ПОДІЛЛІ

Тетяна Поліщук ВИКОРИСТАННЯ ТА МАКСИМАЛІЗАЦІЯ СТВОРЕННЯ ЛІНІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ ОДНОРОСТІ КОРМОВИХ БУРЯКІВ У СЕЛЕКЦІЇ НА ГЕТЕРОЗИС

Валентин Поліщук, Анатолій Балабак, Юлія Вікторівна Бровді СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНІ ДОСЯГНЕННЯ

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

Ірина Миколайко БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛІВОСТІ КВІТУВАННЯ *HIPPOPHAE RHAMNOIDES* АГРОЕКОЛОГІЧНИХ УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОТИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИША

Світлана Совгіра ЕКОЛОГІЧНІ ФУНКЦІЇ КІМЕНІВ РОСЛИН

Вікторія Берчак ОХОРОНА Й РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ДОЛИННИХ ЛАНДШАФТІВ ПОДІЛЛЯ РІЧОК

Роман Подзереї ЗАРУБІЖНІЙ ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВЫ РОЗВИТКУ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ І ОСВІТИ

Ірина Козинська, Аліна Ковтуненко МЕТОДИ ГЕОГРАФІЧНЕ РАЙОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Олексій Ситник ПОГОДНІ УМОВИ ЧЕРКЕЗЬКОЇ ОБЛАСТІ В ЗИМКУ 2017-2018 рр.

Любов Безлатня КУЛЬТУРНИЙ ЛАНДШАФТ В АНТРОПОГЕННОМУ ЛАНДШАФТОЗНАВСТВІ

Микола Заїка, Юрій Мелешко, Руслана Дідура ВАЖКИХ МЕТАЛІВ У ДОРОЖНІЙ ЛАНДШАФТІ

Наталія Горбатюк АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Юлія Танасійчук, Назарій Танасійчук ФОРМУвання ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПРИОРИТЕТ ОСВІТИ

Наталія Душечкіна МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Світлана Люленко ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ МЕТОДІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЇ ЯК АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Інна Рожі АКТИВНО-ПІЗНАВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНОСТЬ ФОРМУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ГЕОГРАФІВ

Тамара Миронюк ВІТАМІННА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗА СУЧASNІХ УМОВ

Оксана Герасименко ВИКОРИСТАННЯ ОКЕАНІЧНИХ МЕТОДІВ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ПРАКТИЧНИХ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З РЕГІОНАРНОЮ, ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

Тетяна Небикова РОЛЬ І МІСЦЕ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОЛОГІЯ» У ФОРМУВАННІ ЦІННОСТІВ СТАВЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ ДО ВЛАСНОГО ФІЗІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Людмила Похила, Олена Андрієнко ЖИТТЯ ВІДАТНИХ ФІЗІОЛОГІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІСТОРИЗАЦІЇ УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Оксана Мухарська, Ангеліка Березнюк ФОРМУвання МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

Вікторія Берчак, Ангеліна Остафійчук. ВІДВІДОВАННЯ УЧНІВСТВА

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ

2. Ващенко О. М. Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі молодшого школяра : навч.-метод. посіб. / О. М. Ващенко, Л.І.Іванова та ін. – Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. – 192 с.
3. Грибан В.Г. Валеологія: Підручник / В.Г.Грибан. –К. літератури, 2008. –214 с.
4. Компетентісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. Е. Григор'єва. –Київ : Інститут проблем освіти, 2004. – 112 с.
5. Сидоренко В. Шляхи удосконалення професійної компетентності у умовах особистісно-зорієнтованого навчання: навчальний матеріал та методичні рекомендації з підтримки доступу : <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ob>
6. Рылова Н.Т. Организационно-педагогические условия здоровьесберегающей среды образовательных учреждений / Н.Т. Рылова. Автореф. дис. на соискание звания канд. пед. наук. – Кемерово, 2010.

Ната

Уманський державний педагогічний університет імені Івана Франка

E-mail: natic2008@ukr.net

МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК ДЛЯ ПДГОТУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Початок третього тисячоліття характеризується глибокими суспільного розвитку, високих економіко-технологічного розвитку, значною мірою базуються на освітньо-інтелектуальному потенціалі та майбутніх фахівців. Це зумовлює докорінну зміну підходів до створення нової освіти та соціокультурної політики в цілому. Саме для ХХІ століття характерним розуміння того, що освіта не може надавати знань та соціальних компетенцій в окремій сфері відокремленої галузевої чи відомчої політики, а має набувати статусу загальнонаціональної стратегії. Фундаментальними напрямами оновлення освіти формувалися під час розробки концепції освіти України на більшій території Європи та світу.

документах, які регламентують стратегію розвитку освіти. Одним із основних чинників ефективної підготовки спеціалістів є достатній рівень мотивації, тобто зацікавленість студентів до певного виду діяльності.

В період навчання у вищий школі у студента формуються основи формування особистості. Важливим механізмом професійної підготовки студентів є мотиваційна спрямованість діяльності.

Вивчаючи досвід навчального процесу провідних закладів, необхідно зазначити, що рівень знань студентів, відвідуваність навчальним процесом, мотивація до навчальної діяльності знижуються з початку навчання в середньому до 12 %. У зв'язку з цим виникає проблема пошуку дієвих методів організації навчального процесу, які підвищенню мотивації до навчальної діяльності [3, с. 13].

Студент повинен відповідально ставитись до навчання, зробити все можливе, щоб досягти гарних результатів у навчанні, розуміти специфіку та перспективи вибраної професії. Навчальна активність студентів та їхня успішність в навчанні мірою залежить від сили та структури мотивації [1, с. 71].

Науковці вважають що, формування мотивації до навчання здійснюється безпосередньо в діяльності, тобто необхідність урізноманітнити види навчально-пізнавальної діяльності, підібрати відповідні методи та засоби навчання, які вони будуть використовувати в процесі цієї діяльності. Важливо, щоб студенти отримали підтримку від вчителя, який буде надавати їм позитивну мотивацію, що сприяє підвищенню рівня мотивації до навчання. Важливо, щоб студенти отримали підтримку від вчителя, який буде надавати їм позитивну мотивацію, що сприяє підвищенню рівня мотивації до навчання.

трактують мотив як спонукальну силу, інші - як предмет потреби. Найбільш розповсюджене є думка, що мотив усвідомлена потреба.

Отже, мотивація є одним із найважливіших факторів, які забезпечують успіх у діяльності. Але будь-яка діяльність вимагає багатьох мотивів, і вона спонукається не одним мотивом, а багатьма.

Автор А. Маркова поділяє мотиви навчальної діяльності на:

1) *пізнавальні мотиви*, що мають такі рівні: широкі пізнавальні мотиви (орієнтація на оволодіння новими знаннями), пізнавальні мотиви (орієнтація на засвоєння способів отримання знаннями, прийомів самостійного пізнавальної діяльності), самоосвіти (орієнтація на набуття додаткових знань і поточних спеціальних програм самовдосконалення);

2) *соціальні мотиви*, які можуть мати такі рівні: широкі соціальні мотиви (обов'язок і відповідальність, розуміння соціальної значущості учіння), вузькі соціальні (прагнення зайняти певне місце в суспільстві, стосунках з оточуючими, отримати їхнє схвалення), мотиви співробітництва (орієнтація на різні способи взаємодії з іншими людьми) [2, с 15].

Розробляючи проблему мотивації навчальної діяльності, дослідники виходили із принципу єдності змістової сторін мотивації.

Виходячи з положення про єдність динамічної та змістової сторін мотивації, важливим для розв'язання проблеми особистості є визначення місця мотивації в процесі результативної діяльності.

Формуючись під впливом професійної спрямованості, мотиви їх виразність, структура в остаточному підсумку

власне навчання, - з іншого. Лише коли мотиви перші несуть у собі особистісний зміст, вони можуть здійснити життєвої мети й, роблячи довгостроковий вплив, стати настановним тлом, загальним орієнтиром для навчальної діяльності.

Отже, мотиви не тільки детермінують навчальну діяльність, але й формуються, розвиваються в ній. Мотиви виникають в процесі пояснення фактом існування певних відносин між метою діяльності та особистістю. Крім того, оцінка й вибір мети діяльності залежать від процесів мотивації й динаміки. Значущість мотивів виявляється у впливі на їх розвиток навчальної діяльності у закладах вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Демченко Ю. Формування мотиваційного компонента особистості учительів математики у процесі самоосвітньої компетентності // Науковий збірник: Педагогічні науки. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 1 (зб. 1). – С. 71–75.
2. Маркова А. Формирование мотивации учения. – М. : Прогресс, 2008. – 192 с.
3. Мельник А. Підвищення мотивації майбутніх учителів до навчальної діяльності засобами ігор та технологій / А. Мельник, О. Григор'єва, О. Григор'єва. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – Вип. 1 (зб. 1). – С. 131–135.
4. Радул В. Кравцов В.О., Михайліченко І.М. Основи становлення особистості сучасного вчителя. Навчальний посібник. Поліграфічно-видавничий центр ТОВ «Імекс ЛТД», 2007. – 252 с.

Світ.

Уманський державний педагогічний університет імені Івана Франка
E-mail: lulenc@um.edu.ua